

Kiteen kaupungin ympäristönsuojelun valvontaohjelma vuodelle 2019

Ympäristölautakunta 12.12.2018 5

Sisältö

1 Johdanto	3
2 Valvonnan maksullisuus	3
3 Ympäristölupalaitosten valvonta	4
4 Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävien laitosten valvonta	4
5 Maa-aineslain mukainen säännöllinen valvonta	3
6 Jätelain säännöllinen valvonta	4
7 Vesilain valvonta	4
8 Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta	5
9 Vesihuoltolain valvonta	5
10 Muu valvonta	5
11 Valvonnan toteutumisen arviointi	5

Liite 1: Ympäristölupalaitokset

Liite 2: Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät laitokset

1 Johdanto

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA, 713/2014) 30 §:ssä on säädetty tarkemmin valvontaohjelman sisällöstä. Sen mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelma perustuu Kiteen kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan vuosille 2018-2021, jossa on kuvattu myös valvontaohjelman laatimismenettely.

Yksityiskohtaisten toimenpide- ja kohdeluettelon julistaminen saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteuttamista, joten yksittäisten tarkastuskohteiden sisältämää valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana ja se on Kiteen ympäristönsuojelun sisäisessä käytössä. Yksittäisen yrityksen tiedot esimerkiksi tarkastustiheydestä ja sen perusteista voidaan antaa asianosaiselle pyydettäessä. Kooste vuosittain tehtävistä säännöllisen valvonnan toimenpiteistä muodostaa julkisen valvontaohjelman.

2 Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelusta annetun asetuksen perustelumuiustion (ympäristöministeriö 25.8.2014) mukaan säännöllisen valvonnan maksut on kytketty ympäristönsuojelulain 205 §:ssä valvontaohjelman olemassaoloon. Jotta valvontatoimenpiteistä voidaan periä maksu, on valvonnan sisältö ja käyttö määriteltävä ohjelmassa.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun

1. tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
2. laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;
3. tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 (rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen) tai 176 §:ssä (määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi) tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;
4. jätelain 75 §:ssä tarkoitetun roskaantuneen alueen siivoamismääräyksen antamiseksi ja valvomiseksi, 125 §:ssä tarkoitetun yksittäisen määräyksen antamiseksi ja valvomiseksi taikka 126 §:ssä tarkoitetun rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi annetun määräyksen antamiseksi ja valvomiseksi.

Ympäristönsuojelulain mukaan maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Luvan muuttamisesta maksu kuitenkin peritään toiminnanharjoittajalta, vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Hallituksen esityksen (214/2013) mukaan kunnan valvonnasta perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Tarkemmin maksun perusteista säädetään Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa ja maa-ainestaksassa.

3 Ympäristölupalaitosten valvonta

Ympäristöluvanvaraisia ja toiminnassa olevia laitoksia on Kiteen kaupungin ympäristölupaviranomaisen alueella yhteensä 44 kpl. Ympäristölupalaitosten valvonta perustuu laitoskohtaisesti tehtyyn riskinarviointiin. Riskiarvioinnin perusteella laitokset on jaoteltu neljään valvontaluokkaan.

Vuonna 2019 ympäristölupien valvonta tulee keskittymään erityisesti eläinsuojiin tehtäviin määräaikaistarkastuksiin. Lisäksi tarkastetaan laitosten toimittamat vuosiraportit ja tarkkailutulokset.

Lupalaitosten säännöllinen valvonta vuonna 2019

Valvontatoimenpide	Määrä yhteensä
Määräaikaistarkastukset	9 +1-11 ^{x)}
Vuosiraportit	33
Tarkkailuraportit	25

x) Siirrettävät kivenmurskaamot, jos toiminnassa

Liitteenä 1 on esitetty ympäristölupalaitokset ja valvontaluokkien vaihteluväli toimialoittain. Liitteen taulukkoon on koottu ympäristölupalaitoksiin suunnitellut määräaikaistarkastukset ja lupien velvoittamat vuosiraportoinnit sekä tarkkailuvelvoitteiden määrät vuonna 2019.

3 Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävien toimintojen valvonta

Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröityjä toimintoja on Kiteen kaupungin ympäristölupaviranomaisen alueella 4 kappaletta. Näistä pääosa on polttoaineen jakeluasemia (3 kpl). Vuodelle 2019 ei ole suunniteltu tehtävän rekisteröitävien laitosten määräaikaistarkastuksia.

Liitteenä 2 on esitetty rekisteröitävät toiminnat ja valvontaluokkien vaihteluväli toimialoittain.

4 Maa-aineslain mukainen säännöllinen valvonta

Maa-aineslain valvonta koostuu vähintään kerran vuodessa tehtävästä maa-ainesten ottoaikkojen ja tarkkailutulosten tarkastamisesta. Lisätarkastuksia tehdään tarpeen mukaan.

Kotitarveottoalueita koskevia ilmoituksia on tehty 29 kpl. Kotitarveoton valvontaa tehdään projektinluonteisesti. Vuodelle 2019 ei ole suunniteltu säännöllisen valvonnan tarkastuksia kotitarveottoalueille.

Maa-ainesten ottotoimina	Kohteiden lukumäärä	Tarkastuksia
Luvanvaraisia	42	42
Kotitarveotto	29	0
Valvottavia yhteensä	71	42

5 Jätelain säännöllinen valvonta

Valvonnan priorisoinnin vuoksi tehdään vuonna 2019 jätelain säännöllisen valvonnan kohteisiin tarkastuksia vain toimenpidepyyntöjen ja kirjallisten vireillepanojen perusteella. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen valvontaa jatketaan vuonna 2019 päivittämällä jätehuoltorekisteri ja keskittymällä ensivaiheessa vakinaisiin asuntoihin.

6 Vesilain valvonta

Vesilain perusteella luvanvaraisia kohteita tarkastetaan vuonna 2019 lähtökohtaisesti vain toimenpidepyyntöjen ja kirjallisten vireillepanojen perusteella.

7 Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta

Sataman jätehuoltosuunnitelma tarkastetaan vuonna 2019.

8 Vesihuoltolain valvonta

Vesihuoltolain mukaista vesihuoltolaitosten vesi- ja viemäriverkostoon liittymisen valvontaa jatketaan vuonna 2019 sekä Kiteen Vesikunnan että Kesälahden vesihuoltolaitosten toiminta-alueilla.

9 Muu valvonta

Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten tarkastuksiin osallistutaan vuonna 2019 työtilanteen sen salliessa.

10 Valvonnan toteutumisen arviointi

Valvontaohjelma laaditaan vuosittain ja sen toteutumista arvioidaan laatimalla yhteenveto edellisen vuoden valvonnasta. Vuosiyhteenvedossa kuvataan toteutuneiden suunnitelmallisten tarkastusten määrä ja arvioidaan, miten toteutuma vastaa asetettuja tavoitteita. Valvonnan vuosiyhteenvedossa kuvataan myös muiden kuin suunnitelmallisten tarkastusten määrä. Lisäksi yhteenvedossa kuvataan muut toteutuneet valvontatoimenpiteet kuin tarkastukset.

Vuoden 2018 valvontaohjelman toteutuminen

Lupavelvollisten laitosten valvonta

Lupavelvollisten laitosten määräaikaistarkastuksia on tehty 3 kpl, jotka kaikki ovat koskeneet kivenmurskaamoja. Lisäksi yhdelle kivenmurskaamolle tehtiin yksi uusintatarkastus. Valvontaohjelman mukaiset muut määräaikaistarkastukset (7 kpl) eivät ole toteutuneet. Niitä koskevat tarkastukset on siirretty vuosille 2019 ja 2020.

Ympäristölupavelvollisten laitosten kaikki saapuneet vuosiraportit on tarkastettu valvontaohjelman mukaisesti yhteensä 29 kpl. Puuttuville 3 laitokselle on lähetetty marraskuussa 2018 toiset kehotuskirjeet vuosiraportin toimittamisesta.

Laitosten toimintaan liittyvien tarkkailuvelvoitteiden noudattamista on valvottu vuosiraporttien tarkastusten (29 kpl), tarkastuskäyntien ja mittausraporttien perusteella. Pohjaveteen liittyviä pohjaveden pinnan korkeuden ja laadun tarkkailuvelvoitteita on tarkastettu 12 laitoksen osalta ja päästömittausvelvoitteita (ilma ja melu) yhteensä 5 laitoksen osalta. Puuttuvista tarkkailuista on pyydetty selvitys kahden laitoksen osalta.

Maa-ainelain mukainen valvonta

Maa-ainesten ottopaikkojen tarkastuksia tehtiin vuonna 2018 yhteensä 44 kpl eli kaikkiin toiminnassa oleville maa-ainesten ottopaikoille. Yhdelle maa-ainesten ottopaikalle tarkastusta ei tehty, koska luvanhakija ilmoitti etukäteen, ettei ko. paikalla maa-ainesta oteta vuonna 2018.

Jätelain mukainen valvonta

Jätelain mukaista valvontaa tehtiin lähinnä yleisöilmoitusten perusteella. Jätelain valvontatarkastuksia tehtiin yhteensä 11 kpl, joista 5 kpl koski roskaantumisen valvontaa ja loput muuta jätelain valvontaa.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen valvonta on odottanut jätehuoltomääräysten voimaantuloa ja rekisterin päivittämistä. Niukoista henkilöresursseista johtuen rekisterin uusintapäivitystä ei ole tehty.

Vesilain valvonta

Vesilain mukaisia tarkastuskäyntejä ei vuonna 2018 tehty, koska toimenpidepyyntöjä tai kirjallisia viireillepanoja ei tullut. Vesialueen ruoppauksiin liittyvää ennakoivalvontaa on tehty neuvonnan avulla.

Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta

Satamien jätehuoltosuunnitelmien (1 kpl) voimassaolo on tarkastettu ja jätehuoltosuunnitelman tarkastamisesta on lähetetty tieto sataman pitäjälle.

Vesihuoltolain mukainen valvonta

Vesihuoltolain mukaista vesihuoltolaitosten vesi- ja viemäriverkostoon liittymisen valvontaa on vuonna 2018 tehty sekä Kiteen kaupungin että Kiteen Vesikunnan vesihuoltolaitosten toiminta-alueella. Kehotuskirjeitä Kiteen Vesikunnan vesihuoltolaitokseen liittymättömille kiinteistöille on lähetetty vuonna 2018 yhteensä 59 kpl ja näistä vapautusta on hakenut 41 kiinteistön omistajaa. Päättöksiä vapautushakemuksista on tehty vuonna 2018 yhteensä 25 kpl. Lisäksi laiminlyöntiä koskevia päätöksiä on tehty 4 kpl

Kesälahden vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitsevat rakennetut kiinteistöt on kartoitettu vuonna 2018 mutta liittymättömien kiinteistöjen selvitystä ei niukkojen resurssien vuoksi ole tehty.

Muu valvonta

Jätevesien käsittelyyn liittyviä valvontatarkastuksia tehtiin 1 kpl ja maatalouden lannan levitykseen ja rehutähteiden varastointiin liittyviä tarkastuksia 2 kpl.

P-K:n Ely-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten tarkastuksiin osallistuttiin yhden kerran.

Liite 1 Ympäristölupavelvolliset laitokset

Ympäristölupalaitokset	Lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikaistarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Energiantuotanto	2	III	1	2	2
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttonesteiden varastointi tai käsittely	4	II-III	1	3	2
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän maainesten otto (kiven murskaus)	11	I-II	0-11 ^{x)}	10 ^{xx)}	11
Mineraalituotteiden valmistus	1	III	0	1	0
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	1	IV	0	0	0
Eläinsuojat	13	III	5	10	2
Liikenne	3	III	0	2 ^{xx)}	2 ^{xx)}
Jätteiden ammattimainen tai laitostimainen käsittely sekä jätevesien käsittely	5	III	1	4 ^{xx)}	4 ^{xx)}
Ulkona sijaitseva ampumarata	2	III	0	0 ^{xxx)}	2
Krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos	1	IV	1	1	1
Muu toiminto	1	IV	0	0	0
Yhteensä	44		9-20^{x)}	33	26

x) Tarkastetaan kivenmurskaamokohteet, jos toimintaa vuonna 2019

xx) Yhteen vuosiraporttiin kuuluu useampi toimiala tai saman toimijan yhdistetty vuosiraportti ja tarkkailuvelvoite

xxx) Laitos, jolla on vuosiraportointivelvoite, ei ole vielä aloittanut toimintaansa

Liite 2 Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät laitokset

Rekisteröitävät laitokset	Lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikaistarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttonesteiden varastointi tai käsittely	3	III	0	-	-
Kemiallinen pesula	1	IV	0	-	-
Yhteensä	4		0	0	0